

Tidens slut

Det är nog lite märkligt. Med första adventssöndagen börjar vi ett nytt kyrkoår samtidigt som vi i evangeliet hör om alltings slut, apokalyptiska toner som talar om en kosmisk katastrof. Och i samband med denna katastrof förväntas människosonen komma åter. En ganska beklämmande vision å ena sidan. Människor blir skilda från varandra i våldsamhet: ”den ena tas med och den andre lämnas kvar”. Å den andra sidan är det just det ögonblick då räddningen nalkas. När nöden är som allra störst kommer han de kristna hoppas på, Människosonen. Han som hör helt och hållet till oss och helt och hållet till Gud.

Är det ett glatt budskap att värld och tid oundvikligt går mot sitt slut? Knappast. För att få veta det behöver vi dessutom inte evangeliet. Det talar inte bara de fasansfulla krigiska konflikterna om, konflikter som ter sig olösliga. Det talar inte bara våra personliga katastrofer om, arbetslöshet, skilsmässa, sjukdom och död. Vi har verkligen riklig erfarenhet av det. Det ger oss också astrofysiken tydliga besked om. Alltings slut framstår nästan som det oundvikliga. Men om vi stannar upp här, ve oss!

Låt oss alltså fråga ännu en gång. Vad är det goda budskapet här? Kanske helt enkelt följande: det som hittills varit och som nu finns, har ännu inte varit allt. Det vi dagligen bevittnar och i vissa stunder kanske helst vill blunda för, det har inte varit allt. Det vi gjort, underlåtit att göra, det vi lidit har ett sista mål. Och detta mål har ett namn, Kristus. Han

kommer att samla och bärga allt som påminner om honom. Inget och ingen kommer att glömmas.

När vi talar om tidens slut talar vi om vårt hopp. Den som ser slutet ser redan längre. Gränsen blir bara synlig om jag skönjer en horisont bakom den. Och just adventstiden är en sådan tid då vi tittar utöver gränsen. Denna horisont är inte tom, någon kommer oss till mötes därifrån. Inte en som väntar med armarna i kors utan någon som är på väg mot oss. Advent är därför en tid av hopp då vi tillåter oss att drömma om det vi längtar efter. Alltför ofta grusas det av vardagens lunk. Men vi vill inte nöja oss med det. Nej, det är inte allt. ”Svärd till plogbillar” och ”spjut till vingårdsknivar”! Varje tid måste hitta sin relation till Jesu tal om tidens slut. Det fanns epoker som kände sig så nära detta budskap att de bad om att det äntligen skulle inträffa. Ofta är det tider som drabbas av fasansfulla händelser som krig, svält, naturkatastrofer eller farsot. ”Gör äntligen slut på allt”, tänkte många då. Somliga ville till och med påskynda denna dag. När det däremot gick bra låg det inte direkt nära till hands att be om det. Allt är ju fint. Man är mätt och belåten, inte hotad. ”Ja, så här kan vi fortsätta i all evighet.”

Kanske har båda sidorna missat poängen. Apokalyptikerna koncentrerar sig ofta på det hotfulla. De frossar i undergångsscenarier utan att se den glimt av hopp som lyser igenom Jesu tal. Mitt i undergången visar sig vårtecken. Jesus påminner de sina om fikonträdet. ”När dess kvistar börjar få sav och löven spricker ut, då vet ni att sommaren är nära” (Matt 24:32). Den här liknelsen talar inte om höst, död och slutet utan om den nära sommaren, om nytt liv. Och det är förtecknet för allt annat – också för slutet. Det som finns nu blir omskakad av detta nya. De som är döva för Jesu predikan

om tidens slut kanske inte vill se att nuläget inte är allt. Men kristet sett är världen inte begränsad till det som är fallet just nu utan allt skapat har en framtid. Och denna framtid består inte i att allt förblir som det är. Den som tänker så – allting ska förbli som det är – tänker alldeles för lite om människan. Som om allt vi kan åstadkomma och ”fixa”, allt vi äger och gör räcker till för våra själar. Nej, gudskelov är själen större. I vilken tid lever vi? Också vi måste ta ställning till tidens slut utan att bli vare sig högljudda apokalyptiker eller självbelåtna kalkborgare.

Vårt nya altarkrucifix förenar Jesu realism – allting kommer att sluta – och hans hopp – allting kommer att fulländas i Gud. Det har skapats av Mats Åberg och donerats av två församlingsmedlemmar. Bronsen är behandlad och lyser inte som efter gjutningen. Det ligger patina på den. En mörk patina. Som om hela historiens smärta och lidande symboliskt har lägrat sig på skulpturen och överskyldt dess tidigare glans. Och Kristus har utsatt sig för det, burit det. Men krucifixet stannar inte där. Ser man på Kristi högra arm upptäcker man att den har löst sig från korset. Spiken är borta. Handen är öppen, krampen har löst sig. Som ville han omfamna alla som närmar sig honom. Bakom handen, på tvärbjälken, blänker det gyllene. Det ställe där handen var fastspikat börjar lysa. Död och uppståndelse. Det nya blir synligt mitt i det gamla. Vår tid visar sig som en övergångstid som står i spänningen av *redan och ännu inte*. Bronsens nya glans glimtar fram redan men dess fulla glans är ännu inte synlig. Vi står med ett ben i det gamla och med det andra i det nya. Och den spänningen får oss varken att frambesvärja världens undergång eller att nöja oss med nuläget.

Advent är en väntans och förväntans tid. Vi ser på det som ska komma medvetna om det som händer i vår tid. Vi ser på det som ska komma med blicken fäst på *den* som ska komma. Vår inre kompass är Kristus. Därför står krucifixet på altaret. I liturgin vänder vi oss genom Kristus och i Anden till Gud Fadern. Gud själv är liturgins inre riktning. Det påminner altarkrucifixet oss om. Mässan är visserligen liturgi i snäv bemärkelse. Men för en kristen ska hela livet vara en liturgi, en gudstjänst. Den inre kompassen ska visa mot den treenige Guden. Det är tron på honom som kan göra oss realistiska och hoppfyllda. Vi går tidens slut till mötes med hoppet om att allt ska samlas, renas och fulländas i Kristus.

Dominik Terstriep S.J.